

Situacijska Soba

**** SPOR V JUŽNOKITAJSKEM MORJU ****

Časovnica pregleda: od 23. maja 2024 do 19. junija 2024.

[To poročilo je napisano na osnovi javno dostopnih virov, ki so odraz trenutnega stanja, ki se lahko hitro spremeni.]

Povzetek analize stanja:

- **(23. maj)** Kitajska je začela obsežne dvodnevne vojaške vaje v morju in zračnem prostoru okoli Tajvana kot odgovor na inavguracijo novega tajvanskega predsednika Laja Čingdeja, ki ga Kitajska obravnava kot zagovornika neodvisnosti Tajvana. Kitajska je tudi posvarila pred kakršnimi koli separatističnimi dejanji in provokacijami zunanjih akterjev. Poveljstvo vzhodnega območja Ljudske osvobodilne vojske (PLA) je izvajalo vojaške vaje v Tajvanski ožini, na severu, jugu in vzhodu Tajvana ter na območjih blizu otokov Kinmen in Matsu. Vključevale so vojsko, mornarico, letalstvo in raketne sile, osredotočene pa so bile na skupne pomorsko-zračne patrulje v bojni pripravljenosti, skupen prevzem celovitega nadzora na bojišču in skupne natančne napade na ključne cilje.
- **(24. maj)** Tajvansko obrambno ministrstvo je izjavilo, da je drugi dan obsežne kitajske vojaške vaje v bližini in okoli Tajvana izsledilo 49 kitajskih vojaških letal, 19 plovil mornarice in številne ladje obalne straže. Skupaj z izjavo se je pojavil videoposnetek, ki prikazuje animirano obkolitev otoka z vseh strani in njegovo zaprtje v krožno ciljno območje s strani kitajskih sil ter simulacijo raketnega uničenja ključnih tajvanskih civilnih in vojaških ciljev.
- **(26. maj)** Japonski in južnokorejski voditelji so se srečali s kitajskim premierjem na tristranskem srečanju v južnokorejski prestolnici Seul, kjer so razpravljali o občutljivih temah, kot so napetosti v Južnokitajskem morju, nedavne obsežne kitajske vojaške vaje blizu in okoli Tajvana, zatiranje prodemokratskih gibanj v Hongkongu, zlorabah človekovih pravic manjšin v kitajski severozahodni regiji Šinjang in Severni Koreji, skupaj s priporočili, kako okrepiti sodelovanje med državami.
- **(27. maj)** Filipinsko zunanje ministrstvo je objavilo protestno izjavo proti kitajski uvedbi enostranske štirimesečne prepovedi ribolova v Južnokitajskem morju in pozvalo Peking, naj preneha z nezakonitimi dejanji, ki kršijo suverenost Filipinov. Prepoved, ki jo Kitajska enostransko objavlja vsako leto naj bi trajala do septembra.
- **(28. maj)** Kitajska in Kambodža sta izvedli 15-dnevne letne kopenske in pomorske vojaške vaje Zlati zmaj, ki so vključevale več kot 2000 pripadnikov vojaškega osebja iz obeh držav. Po letnih vajah se je vrhovni poveljnik kamboške vojske, general Vong Pisen, javno zahvalil Kitajski za pomembno pomoč pri

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

nadgradnji kamboških vojaških objektov, vključno z mornariško bazo Ream in za zagotavljanje nove vojaške opreme.

- **(30. maj)** Okoli 600 delegatov iz približno 50 držav se bo udeležilo letnega Dialoga Shangri-La, največjega varnostnega srečanja v Aziji, ki pritegne visoke vojaške častnike, najvišje obrambne uradnike, diplomate, proizvajalce orožja in varnostne analitike. Dogodek je poleg rednih plenarnih zasedanj in govorov obrambnih ministrov koristen za bilateralna in večstranska vojaška srečanja. Letošnje teme so se vrtele okoli naraščajočih napetosti v Južnokitajskem morju ter vojn v Ukrajini in Gazi.
- **(31. maj)** Ameriški obrambni minister Lloyd Austin se je ob robu Dialoga Shangri-La v Singapurju prvič po 18 mesecih iz oči v oči srečal s kitajskim kolegom Dong Džunom. Napovedal je, da bosta ZDA in Ljudska republika Kitajska v naslednjih mesecih obnovili med vojaške komunikacije, kar bi lahko ublažilo naraščajoče napetosti med dvema velikima silama.
- **(2. junij)** Med govorom na varnostnem forumu Dialog Shangri-La je kitajski obrambni minister Dong Džun izjavil, da je Ljudska osvobodilna armada (PLA) pripravljena na silo preprečiti neodvisnost Tajvana, če bo to potrebno, in zatrdil, da si tako novi tajvanski predsednik Laj Čingde kot tudi vladajoča Demokratična napredna stranka (DPP) prizadevata za separatizem Tajvana in izbris kitajske identitete.
- **(5. junij)** Poveljnik oboroženih sil Filipinov, general Romeo Brawner, je poročal, da sta dva napihljiva čolna s trdim trupom skupaj z dvema gumijastima čolnoma, ki pripadajo bodisi kitajski obalni straži bodisi mornarici Ljudske osvobodilne vojske (PLAN), prestregla in zaplenila enega od štirih paketov, ki so bili vrženi iz zraka, polnih zalog hrane in namenjeni oskrbi majhnega kontingenta filipinskih marincev, nameščenih na krovu BRP Sierra Madre, stare vojaške ladje, ki so jo Filipini namenoma nasadili in spremenili v vojaško opazovalno postojanko na Drugi Thomasovi plitvini v otočju Spratly .
- **(7. junij)** Švedski obrambni minister Pål Jonson je med diplomatskim sprejemom v Manili izrazil zaskrbljenost zaradi ponavljajočih se kitajskih nevarnih manevrov proti filipinskim ladjam v Južnokitajskem morju. Opozoril je, da takšna dejanja ogrožajo tako regionalno stabilnost kot globalno varnost.
- **(8. junij)** Svetovalec za nacionalno varnost Filipinov, sekretar Eduardo Ano, je izjavil, da bo država še naprej vzdrževala in oskrbovala svoje postojanke na Drugi Thomasovi plitvini in na širšem območju Južnokitajskega morja, ne da bi zaprosila za dovoljenje katere koli druge države. Poudaril je, da je svet za nacionalno varnost zavezan varovanju suverenih pravic in pristojnosti Filipinov znotraj lastnih teritorialnih voda in izključne ekonomske cone.

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

- **(10. junij)** Tajvanska obalna straža je aretirala kitajskega državljana, ki je z gliserjem zaplul v pristanišče ob izlivu reke Tamsuj, ki vodi v središče Tajpeja, glavnega mesta Tajvana, in trčil v druga plovila na trajektnem terminalu. Storilca so kasneje ovadili zaradi nezakonitega vstopa.
- **(12. junij)** Visoki uradnik Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN) je dejal, da bo organizacija pospešila pogajanja o kodeksu ravnanja za zmanjšanje tveganja konfliktov v spornem Južnokitajskem morju, ta pa naj bi se zaključila leta 2026. Pogajanja s prekinitvami sicer potekajo že od leta 2002.
- **(14. junij)** Filipini so povečali število pomorskih patrolj v spornem Južnokitajskem morju pred uvedbo nove kitajske pomorske uredbe, ki kitajski obalni straži omogoča pridržanje tujcev, obtoženih vdora, do 60 dni brez sojenja.
- **(15. junij)** Kitajski premier Li Čjang je med svojo turnejo po Indo-Pacifiku obiskal Novo Zelandijo, Avstralijo in Malezijo, kjer je razpravljal o sodelovanju Kitajske in Nove Zelandije na področjih, kot so zeleni razvoj, ustvarjanju prvovrstnega poslovnega okolja in podpori razvoju tujih podjetij na Kitajskem, kitajski globalni prevladi v sektorju strateških mineralov in odpravi kitajske trgovinske prepovedi avstralskega izvoza živih jastogov.
- **(17. junij)** Kitajska obalna straža in filipinske oborožene sile so druga drugo obtožile za nedavni incident v Južnokitajskem morju, potem ko sta filipinsko oskrbovalno plovilo in kitajska ladja trčila blizu Druge Thomasove plitvine na spornih otokih Spratly. Obe državi sta poudarili, da sta ravnali v skladu z mednarodnim pravom, druga drugo pa obtožili nepremišljenih in nevarnih manevrov.
- **(18. junij)** Kitajski uradnik, ki nadzoruje tajvanske zadeve, Vang Huning, je izjavil, da si "separatisti" v Tajvanu prizadevajo za neodvisnost otoka, spodkopavajo mir in stabilnost v Tajvanski ožini ter škodijo interesom in blaginji tajvanskega ljudstva. Kitajska je sprožila tudi nov val kampanj proti Tajvanu, katerih namen je omajati odločnost in sposobnost otoka v njegovih prizadevanjih za neodvisnost, hkrati pa je obljubila, da bo več Tajvancev sprejela k sodelovanju v izmenjavah čez ožino.
- **(19. junij)** Administracija ZDA je odobrila novo prodajo orožja Tajvanu v vrednosti 360 milijonov dolarjev, ki vključuje 291 zračnih sistemov brez posadke Altius-600M z bojnimi glavami, 720 lebdečih streliv s podaljšanim dosegom Switchblade, raketno opremo in pripadajoči podporni material. Ameriški uradniki so izjavili, da bo ta prodaja izboljšala varnost Tajvana in pomagala pri ohranjanju politične stabilnosti, vojaškega ravnovesja in gospodarskega napredka v Južnokitajskem morju.

Pregled pripravil: **Gregor Črnugelj**

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

Viri/Dodatno branje:

Al Jazeera. (15. junij 2024). China seeks detention of foreigners in disputed South China Sea. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2024/6/15/china-seeks-detention-of-foreigners-in-disputed-south-china-sea>

Al Jazeera. (17. junij 2024). China and Philippines face off over South China Sea collision. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2024/6/17/china-and-philippines-face-off-over-south-china-sea-collision>

Al Jazeera. (2. junij 2024). China ready to 'forcefully' stop Taiwan independence: Defence minister. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2024/6/2/china-ready-to-forcefully-stop-taiwan-independence-defence-minister>

Al Jazeera. (31. maj 2024). US, China to resume military-to-military talks in 'coming months': Austin. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2024/5/31/taiwan-south-china-sea-dominate-meeting-of-us-china-defence-chiefs>

Bodeen, C. (24. maj 2024). China sends dozens of warplanes and ships near Taiwan to show its anger over island's new leaders.

AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/taiwan-china-military-exercises-b7ebf10c18a40417b8017510b833224d>

Ching, N. (12. junij 2024). ASEAN aims to conclude South China Sea code of conduct by 2026. Voice of America. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/asean-aims-to-conclude-south-china-sea-code-of-conduct-by-2026/7653984.html>

Flores, M. in Morales, N. J. (27. maj 2024). Philippines protests China's annual fishing ban. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/philippines-protests-chinas-annual-fishing-ban-2024-05-27/>

Gomez, J. (7. junij 2024). Swedish defense chief says actions against Philippines in South China Sea threaten global security. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/philippines-sweden-defense-minister-south-china-sea-ed0c5f8081caa0e939b886dfc0704c92>

Graham-McLay, C. in McGuirk, R. (15. junij 2024). Chinese premier lands in Australia on first such visit in 7 years. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/australia-new-zealand-china-li-qiang-bae15f02ff6af9b3384d33a54347e71e>

Kim, H-J. (26. maj 2024). South Korean, Chinese and Japanese leaders discuss thorny topics and ways to boost cooperation. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/south-korea-japan-china-trilateral-48b0f5a9019ff030f69edc045bdc2166>

Kok, X. (30. maj 2024). US-China, wars, and South China Sea likely to dominate Asian security meeting. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/us-china-wars-south-china-sea-likely-dominate-asian-security-meeting-2024-05-30/>

Mistreanu, S. (19. junij 2024). US approves new \$360 million arms sale to Taiwan for drones, related equipment. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/us-taiwan-china-arms-5eb7e3b35775e813c525a019228ee1a4>

Morales, N. J. (8. junij 2024). Philippines asserts security independence amid South China Sea tension. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/china/philippines-continue-supply-south-china-sea-outposts-2024-06-08/>

Ratcliffe, R. (14. junij 2024). Philippines increases South China Sea patrols as Beijing set to roll out new trespass laws. The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/article/2024/jun/14/philippines-south-china-sea-patrols-beijing-trespass-laws>

Reuters. (10. junij 2024). Taiwan arrests Chinese man who took speedboat into Taipei harbor. Voice of America. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/taiwan-arrests-chinese-man-who-took-speedboat-into-taipei-harbor-7650459.html>

Strangio, S. (5. junij 2024). Philippines Accuses China of Seizing Air-Dropped Supplies in South China Sea. The Diplomat. Dostopno prek <https://thediplomat.com/2024/06/philippines-accuses-china-of-seizing-air-dropped-supplies-in-south-china-sea/>

Walker, T. (28. maj 2024). China builds strategic South China Sea foothold in Cambodia. DW. Dostopno prek <https://www.dw.com/en/china-builds-strategic-south-china-sea-foothold-in-cambodia/a-69205691>

Yang, W. (18. junij 2024). Taiwan president faces renewed pressure over cross-strait relations. Voice of America. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/taiwan-president-faces-renewed-pressure-over-cross-strait-relations/7660060.html>

Yang, W. (23. maj 2024). China begins military drills around Taiwan as 'punishment' for new leader. Voice of America. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/china-begins-military-drills-around-taiwan-as-punishment-for-new-leader-7623689.html>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.